

UTBILDNINGSVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Utbildningsvetenskapliga fakulteten

A.C. Victoria Nilsson Lissvall
Utbildningssamordnare
victoria.nilsson.lissvall@gu.se

Utbildningsdepartementet

Remiss gällande Samverkande krafter - för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66)

Göteborgs universitet har anmodats av Utbildningsdepartementet att svara på remissen *Remiss gällande Samverkande krafter - för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66)* med synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Utbildningsvetenskapliga fakulteten handlägger remissvar för universitetets räkning. Humanistiska fakulteten, Samhällsvetenskapliga fakulteten och institutioner vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten har inbjudits att inkomma med synpunkter.

Utredningen föreslår bland annat:

- Stödmaterial för stärkt beställarkompetens inom upphandling samt allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete inom komvux.
- Förstärkta granskningar av sfi-verksamheter på anordnarnivå samt av kvalitetsarbetet inom sfi.
- Förbättrad statistik om bland annat studieresultat och kostnader.
- Ett så kallat kommunalt språkansvar som ska stödja kommunerna och skärpa befintliga krav på deras arbete med att söka upp, motivera och stödja individer att påbörja och slutföra hela sfi-utbildningen.
- Tidsbegränsad sfi-utbildning (4 år med möjlighet till individuell förlängning) och fastställda kurstider.
- Ändamålsenliga individuella studieplaner och progressionsplanering.
- Obligatorisk kartläggning av litteraciteter samt bedömningsmaterial för undervisningen: Bygga svenska vux.
- Reglering av distansundervisning inom sfi.
- Olika former av kompetensutvecklingsinsatser specifikt för sfi och övriga komvux.
- En plan för ökade behörighetskrav för lärare i sfi.
- Profilerings mot vuxenutbildning av högskolekurser i svenska som andraspråk.

- Forskarskola och medel för praktisknära ämnesdidaktisk forskning om vuxnas lärande av och på svenska som andraspråk inom komvux.

För de flesta av förslagen i promemorian har Göteborgs universitet inga synpunkter. För förslagen avseende ökade behörighetskrav för sfi och högskolekurser för svenska som andraspråk finns synpunkter.

Framförallt behöver flera av förslagen i denna SOU och förslagen i promemorian *Ökad kvalitet i lärutbildningen och fler lärare i skolan*, avseende utbildning i svenska som andraspråk och behörighet i svenska som andraspråk och sfi, ses över gemensamt. Förslagen i de båda remisserna har både kompletterande information och motstridiga intressen. Detta bör hanteras av Utbildningsdepartementet innan något förslag utgör grund för beslut.

- En grundläggande eller utökad behörighet för SFI är tveksamt att rymmas inom grundlärarexamen, som det föreslås i remissen *Ökad kvalitet i lärutbildningen och fler lärare i skolan*. Svenska som andraspråk med inriktning mot yngre elever (grundskolan) skiljer sig en hel del avseende åldersanpassad ämnesdidaktik och erfarenheter hos målgruppen från svenska som andraspråk med inriktning mot vuxna inlärare.
- Det framstår som rimligt att vissa lärosäten kan utforma utbildningar i svenska som andraspråk mot vuxna, men inte att detta skulle ske på bekostnad av lärutbildningar riktade mot andra åldrar. En risk med profilering är att kunskap i vuxnas lärande ges större vikt, än en mer generell och bred kunskap om svenska som andraspråk. Samtidigt är det viktigt att fler studenter som studerar mot äldre åldrar (gymnasieskolan) kan erbjudas möjlighet till verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i komvux.
- Vad det gäller SFI är 30 högskolepoäng i svenska som andraspråk (i kombination med en lärarexamen) förvisso lite klent vad gäller behörigheten, men det är trots allt bättre än inga högskolepoäng alls. Ett steg i rätt riktning bör vara att erbjuda kurser där 30 högskolepoäng är riktade mot SFI, och sedan bygga på det och öka antalet högskolepoäng för behörighet i en framtid. (Istället för att öka behörighetskravet till 60/90 högskolepoäng utan att ha en tradition av att ge kurser i svenska som andraspråk med profilering mot SFI.)

Åke Ingerman

Dekan, Utbildningsvetenskapliga fakulteten